

vooral na de stichting van de houtzagerij van David van Stolk in 1746 kwam de zagerij aan dit water tot grote bloei.

Tegen het eind van de 17de eeuw trad er weer een belangrijke verbetering in de houtzagerij in en buiten de Oostpoort en aan de Rotte verzezen nieuwe molens. In 1693 verklaarde de Vroedschap, dat zich 'verscheyde houtkopers en mr. sloopstimmerlieden hadden opgedaen betonende veel inclinatie om hen alhier in dese stad ter neder te setten, indien maar bequame gelegentheyten tot het exerceren van de voorsz. negotie en neringe' ⁵⁹⁾ te vinden was.

In 1703 verenigden zich de houtkopers en -zagers in een gilde ⁶⁰⁾. Het voornaamste artikel van het toenmalige keur was dat aangaande het van buiten de stad ingevoerd gezaagd hout. Het op het platteland gezaagde en hier ter stede ingevoerde hout moest worden belast. Alleen dan was het belastingvrij als het te Rotterdam werd overgescheept en niet aan wal werd opgeslagen. Ernstig vooral trof deze maatregel de concurrerende Zaandammers. Het keur leverde het gewenste resultaat op en de houthandel en -zagerij breidden zich andermaal uit.

In 1716 kreeg Cornelis Bosch, of Bos, een erf in erfpacht op het Nieuwewerk ⁶¹⁾ om er twee houtzaagmolens te bouwen en in 1720 moest, omdat 'de houtnegotie dagelycx toenam en verscheydene versoeken tot het stellen van saegmolens werden gedaen' opnieuw worden uitgezien naar bouwgrond voor zaagmolens'.

De Vroedschap besloot in 1723 ⁶²⁾ het eiland Feyenoord te reserveren 'tot het setten van zaegmolens', doch zover is het nooit gekomen. Hoewel het terrein buiten de Oostpoort eerst minder geschikt werd geacht zijn er toch juist daar nieuwe zaagmolens gebouwd. Gretige afnemers waren vooral de in de nabijheid gelegen scheepswerven ⁶³⁾.

In de 18de en 19de eeuw zijn er verder nog zaagmolens gesteld op de vlietlanden in de Schie.

Tengevolge van de ingrijpende buitenlandse maatregelen begon de houtzagerij na 1740 te vervallen. Buiten onze grenzen begon men zelf houtzaagmolens te bouwen en allerlei belastingen te heffen. Na medio 1800 bereikte de vraag naar eikehout voor de scheepsbouw een dieptepunt doch nam de behoefte aan bouw hout sterk toe. In deze periode werd de concurrentie met het uit Scandinavië ingevoerd hout steeds moeilijker en er bleef de zaag-